

یاسای وهزارهتی یارمهتی مرۆفایهتی و هاوکاری ههریمی کوردستانی عێراق

بهناوی خوای بهخشنده و میهرههان
بهناوی گهلهوه
نهنجومهنی نیشتمانی کوردستانی عێراق
ژماره یه پاریار: ٤٩
میژووی به پاریار: ١٩٩٣/١٢/٢٢

«پاریار»

به پیتی حوکمی برگه ی (١) له ماده ده (٥٦) ی یاسای ژماره (١) سالی ١٩٩٢ وله سه ر
پیشنیازی وهزیری یارمه تی مرۆفایه تی و هاوکاری و په سند کردنی نهنجومه نی وهزیران
نهنجومه نی نیشتمانی کوردستانی عێراق له دانیشتنی رۆژی ٢١/١٢/١٩٩٣ دا
به پاریاری ده رکردنی ئهم یاسایه ی دا:

یاسای ژماره (٢٠) ی سالی ١٩٩٣ یاسای وهزاره تی یارمه تی مرۆفایه تی و هاوکاری ههریمی کوردستانی عێراق

ماده ی یه که م:

- مه به ست له م ووشانه ی خواره وه بۆ مه به ستی ئهم یاسایه ماناکانی ته نیشتیانه:
- ١- ههریم: ههریمی کوردستانی عێراق.
  - ٢- نهنجومه نی وهزیران: نهنجومه نی وهزیرانی ههریم.
  - ٣- وهزاره ت: وهزاره تی یارمه تی مرۆفایه تی و هاوکاری ههریم.
  - ٤- وهزیر: وهزیری یارمه تی مرۆفایه تی و هاوکاری ههریم.
  - ٥- بریکار: بریکاری وهزاره تی یارمه تی مرۆفایه تی و هاوکاری ههریم.

ماده ی دووم:

وهزیر سه رۆکی بالای وهزاره ته بهرپرسانی یه که مه له جیبه جی کردنی سیاسه ته که ی
و سه ره رشتی کردنی به جیه تانی یاسا و پهیره و ورته ماییه کان تیایدا له ویشه وه
به پاریار وه فرمان ورته ماییه کان ده رده چن له چوار چیه ی نه رکه کانی وهزاره ت و دام و
ده زگا و ده سه لاته کانی و گشت کار و باره ئیباری و هونه ری و داراییه کان له سنووری ئهم
یاسایه دا و بۆ یشی هیه هندی له ده سه لاته کانی خۆی به بریکاری وهزاره تی یابه
به رتیه به ره گشتی یه کان یا ههر یه کتیک له وهزاره تدا به لایه وه په سند بی بسپیری و
له به رام به ره نهنجومه نی وهزیرانی شدا به و مانایه ی ئه ندامی کی هاوبه شی تی

به‌ریرسیاره.

ماددهی ستم یه:

بریکاری وه‌زارهت له‌سه‌ره‌رشتهی کردنی کاره‌کانی وه‌زاره‌تدا یاریده‌ی وه‌زیر ده‌دا وئه‌و نهرکانه به‌جی دیتی که وه‌زیر پی بان ده‌سپیری.

ماددهی چواره‌م:

وه‌زارهت نهم نهرکانه به‌جی دیتی:

- ۱- په‌یوه‌ندی کردن له‌گه‌ل ریک‌خراوه‌ مروّفا‌یه‌تی و‌سیاسی یه‌کان و‌ده‌زگاکانی را‌گه‌یاندن.
- ۲- هه‌ول‌دان بو‌ دابین‌کردنی پشت‌گیری داریی و‌مه‌عنه‌وی و‌سیاسی بو‌ هه‌ریم.
- ۳- وه‌رگرتنی (زمالات) له‌وولاتانی دۆست.
- ۴- ته‌نسیق کردن له‌نیوان ریک‌خراوه‌ جیهانی یه‌کان و‌نه‌نجومه‌نی وه‌زیراندا.
- ۵- ریک‌خستن و‌به‌شداری کردن له‌کۆنگره‌و کۆرو کۆبوونه‌وه‌ جیهانی یه‌کاندا.
- ۶- ریک‌خستنی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل جالیه‌ی کوردستانی و‌ریک‌خراوه‌کانیان له‌ ده‌ره‌وه‌ی هه‌ریم به‌مه‌به‌ستی هاوکاری کردن.
- ۷- ریک‌خستنی ها‌تو‌چۆ بو‌ ناوه‌وه‌ و‌ده‌ره‌وه‌ی هه‌ریم.

مادده‌ پینجه‌م:

وه‌زارهت له‌م ده‌زگایانه‌ی خواره‌وه‌ پیک دیت:

- ۱- نووسینگه‌ی وه‌زیر.
- ۲- نووسینگه‌ی بریکار.
- ۳- به‌رتیوه‌برایه‌تی گشتی دیوان: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رتیوه‌به‌ری گشتی به‌رتیوه‌ی ده‌با ده‌بی باوه‌رنامه‌ی سه‌ره‌تایی زانکۆی هه‌بی.
- ۱ - به‌رتیوه‌برایه‌تی ژمیریاری (الحسابات).
- ب- به‌رتیوه‌برایه‌تی کارگیری و‌خۆبه‌تی (الاداره‌ و‌الذاتیه‌).
- ۴- به‌رتیوه‌برایه‌تی و‌وردبوونه‌وه‌ (التدقیق).
- ۵- به‌رتیوه‌برایه‌تی گشتی په‌یوه‌ندی یه‌کان: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌رتیوه‌به‌ری گشتی به‌رتیوه‌ی ده‌با ده‌بی باوه‌رنامه‌ی سه‌ره‌تایی زانکۆی هه‌بی.
- ۱ - به‌رتیوه‌برایه‌تی ریک‌خراوه‌کان.
- ب- به‌رتیوه‌برایه‌تی ریک‌خستن (تنسیق) و‌ ناماده‌کردنی پروژه‌ و‌متابعه‌.
- ۶- به‌رتیوه‌برایه‌تی کاروباری یاسا.

مادده‌ی شه‌شم:

نهرک و‌تایبه‌تکاری یه‌کانی دام و‌ده‌زگاکانی وه‌زارهت به‌ په‌یره‌وتیک دیاری ده‌کرتین.

مادده‌ی هه‌وتهم:

وه‌زارهت لی‌پرسراوه‌ له‌کردنه‌وه‌ و‌سه‌ره‌رشته‌ی کردنی نووسینگه‌ی (مکاتب)ی نوینه‌برایه‌تی حکومه‌تی هه‌ریم له‌ده‌ره‌وه‌ به‌موافقه‌تی نه‌نجومه‌نی وه‌زیران.

مادده‌ی هه‌شته‌م:

وه‌زیر بو‌ی هه‌یه‌ کۆمیته‌ی کاتی و‌هه‌میشه‌یی دروست بکات بو‌ کارتیکی دیاری کراو.

ماددهی نۆیه‌م:

وه‌زیر بۆی هه‌یه به‌پێ پتوبست له‌چوارچێوه‌ی دام و ده‌زگاكانیدا به‌ش وه‌ۆیه‌ی (اقسام و شعب) ی نوێ پێک بێنێ یا له‌یه‌کیان بدا.

ماددهی ده‌یه‌م:

کار به‌هیچ ده‌قیته‌ک ناکرێ که له‌گه‌ڵ ئه‌م یاسایه‌دا ناکۆک بێ.

ماددهی یازده‌یه‌م:

ده‌بێ ئه‌نجوومه‌نی وه‌زیران حوکمه‌کانی ئه‌م یاسایه‌ جێبه‌جێ بکا.

ماددهی دوازه‌یه‌م:

ئه‌م یاسایه‌ له‌روۆژی بلاوکردنه‌وه‌یه‌وه له‌روۆژنامه‌ی ره‌سمیدا کاری پێ ده‌کرێ.

جوهر نامق سالم

سه‌رۆکی ئه‌نجوومه‌نی نیشتمانیی کوردستان، عێراق